

دیوان دادگستری ایران - ایالت متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

AWARD

Case No. 440

Chamber Three

پرونده شماره ۴۴۰

شعبه سه

حکم شماره ۴۸۴ - ۴۴۰ - ۳

DUPPLICATE
ORIGINAL

«نسخه برای اصل»

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دیوان دادگستری دادگستری ایران-ایالات متحده
FILED	ثبت شد
DATE	17 JUL 1990
۱۳۶۹ / ۹ / ۲۶ تاریخ	

اورتون/ مک کالو کرین کامپنی،

خواهان،

- و -

راه آهن دولتی ایران،

بانک مرکزی ایران،

خواندنگان.

English version
Filed on 25 JUN 1990
نسخه انگلیسی دستا نیز ۱۳۶۹ / ۹ / ۲۶
ثبت شده است.

حکم

حاضران:

از جانب خواهان:
آقای مارتین مک کالو،
نایب رئیس و مدیرکل،
آقای هنری دبلیو. گرون جونیر،
وکیل.

از جانب خوانده:
آقای علی حیرانی نوبری،
نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران،
دکتر محمد تقی نادری،
مشاور حقوقی نماینده رابطه،
آقای عباس اجتهادی،
دستیار حقوقی،
آقای محمود دادخواه تهرانی،
نماینده حقوقی راه آهن دولتی ایران،
آقای محمد رضا آقا سید هاشم،
نماینده حقوقی راه آهن دولتی ایران،
آقای سید علی موسوی،
نماینده حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

سایر حاضران:

آقای تی. ریمیش،
نماینده رابط دولت ایالات متحده امریکا.

اول - پیشگفتار

۱ - خواهان، شرکتی است به نام اورتون/ مک کالو کرین کامپنی ("اورتون")، که حسب اظهار، تحت قوانین ایالت ایندیانا تشکیل شده است. خواندگان عبارتند از (۱) راه آهن دولتی ایران ("راه آهن")، و (۲) بانک مرکزی ایران ("بانک مرکزی").

۲ - اورتون در دادخواست خود که در ۲۸ دیماه ۱۳۶۰ [۱۸ ژانویه ۱۹۸۲] به ثبت رسید، ادعای خود را به شرح زیر بیان کرده است: اورتون و راه آهن در نوامبر ۱۹۷۷ قراردادی منعقد کردند ("قرارداد") که بموجب آن راه آهن موافقت کرد که شانزده دستگاه جرثقیل کلا" به مبلغ ۸۰۰،۱۰۰ دلار (۱) از اورتون خریداری کند. اورتون دوازده دستگاه از جرثقیلهای سفارشی را تولید و ارسال و بهای آنها را دریافت کرد. بعد از اتمام ساخت چهار دستگاه باقیمانده، اورتون حسب ادعا، ابتدا به دلیل اقدامات دولت ایالتات متحده در ۲۳ آبانماه ۱۳۵۸ [۱۴ نوامبر ۱۹۷۹] دایر بر منوع کردن انتقال علایق مالکانه ایران در ایالتات متحده (۲) و بعداً به دلیل قصور راه آهن در تمدید اعتبار اسنادی که برای تضمین پرداخت قیمت گشایش یافته بود، نتوانست جرثقیلهای را برای راه آهن بفرستد. اعتبار اسنادی مورد بحث بدوا" بوسیله بانک مرکزی صادر شده بود و فقط تا دهم اردیبهشت ماه ۱۳۵۹ [۳۰ آوریل ۱۹۸۰] اعتبار داشت.

۱ - منظور از ارقام دلاری در سراسر این حکم، دلار امریکاست.

۲ - دستور اجرایی شماره ۱۲۱۷۰ (۱۹۷۹) Fed. Reg. No. 222 (44).
که از این پس، "دستور اجرایی شماره ۱۲۷۰" نامیده می شود.

۳ - اورتون از دیوان درخواست کرد که مقرر نماید بانک مرکزی اعتبار استنادی مذکور را حداقل به مدت پنج ماه و نیم تمدید کند و اگر بانک مرکزی قادر به اینکار نیست، دیوان به راه آهن دستور دهد که اعتبار استنادی جدیدی به همان مدت ارائه کند، و «ضافا»، مبلغ ۱۴،۴۹۰/۶۸ دلار بابت خسارات واردہ به نفع اورتون مورد حکم قرار دهد. در غیر این صورت، اگر امکان ارائه اعتبار استنادی وجود نداشته باشد، اورتون مبلغ ۲۰۰،۷۷۵/- دلار بابت خسارت مطالبه می کند.

۴ - بانک مرکزی و راه آهن در لوایح دفاعی خود که هر دو در اول آذرماه ۱۳۶۱ [۲۲ نوامبر ۱۹۸۲] به ثبت رسید، ادعاهای اورتون را رد کردند. راه آهن سه فقره ادعای متقابل جمعاً به مبلغ ۱،۹۸۶،۴۹۶/- دلار به شرح زیر طرح کرد: (یک) مبلغ ۱،۶۱۲،۴۱۶/- دلار، که حسب ادعا بابت جریمه دیرکرد قراردادی بر ذمه [خواهان است] (دو) مابه التفاوت قیمت مورد توافق برای چهار دستگاه جرثقیل و قیمتی که راه آهن حسب ادعا مجبور شد برای خرید آنها از فروشنده دیگری بپردازد (-۶۴،۰۰۰/- دلار)، (سه) مبلغ ضمانتنامه ای (۳۱۰،۸۰۰/- دلار) که اورتون برای تضمین حسن انجام کار ترتیب صدور آن را داده بود و حسب ادعای راه آهن، بانک کارگزار اورتون از پرداخت آن امتناع کرده است.

۵ - اورتون در لوایح بعدی خود اظهار داشت که بعد از ثبت دادخواست وی، دستور اجرایی شماره ۱۲۱۷۰ لغو گردید و چهار دستگاه جرثقیل از طریق شرکت الکتریک اند دیزل لوکوموتیو کامپنی لیمیتد انگلند، برای راه آهن فرستاده شد. درنتیجه، اورتون ادعای خود را به این شرط پس می کرد که راه آهن نیز ادعاهای متقابل خود را مسترد نماید. لیکن راه آهن ادعاهای متقابل خود را پس نگرفت.

۶ - به درخواست خواندگان، جلسه استماعی در ۲۱ اسفندماه ۱۳۶۸ [۱۲ مارس ۱۹۹۰]

تشکیل گردید.

دوم - صلاحیت

۷ - خواندگان بدوا" استدلال کردند که دیوان به دلایل گوناگون فاقد صلاحیت است، از جمله اینکه، خواهان مقید به قید انتخاب مرجع رسیدگی مندرج در قرارداد می‌باشد. اما در جلسه استماع خواندگان ایرادات صلاحیتی خود را پس گرفتند. با این وصف، چنانکه کرارا" در رویه قضایی دیوان پذیرفته شده است، اختیار دیوان برای رسیدگی به دعاوی، از بیانیه حل و فصل دعاوی ("بیانیه حل و فصل") منبعث است و نه از تراضی طرفهای پرونده‌های مطروح در دیوان. دیوان به صلاحید خود می‌تواند موضوعات صلاحیتی را مطرح کند. به عنوان مثال، رجوع کنید به: حکم شماره ۳-۲۷۸۳-۲۷۵ مورخ ۲۴ آذرماه ۱۳۶۵ [۱۵ دسامبر ۱۹۸۶] صادره در پرونده شرکت سهامی خاص پارگین و آیالات متحده امریکا ، (منتشره در Iran-U.S. C.T.R. 261) و قرار اعدادی شماره ۳-۴۵۸-۵۳ مورخ هشتم تیرماه ۱۳۶۴ [۲۹ ژوئن ۱۹۸۵] صادره در پرونده برتن مارکس اند هری اومن و جمهوری اسلامی ایران ، (منتشره در 290 Iran-U.S. C.T.R. 8)

۸ - جمله آخر بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل، دعاوی زیر را از صلاحیت دیوان خارج ساخته است:

ادعاهای ناشی از قراردادهای تعهدآور فیماپین که در آن قراردادها مشخصا" رسیدگی به دعاوی مربوطه در صلاحیت انحصاری دادگاههای صالحه ایران، باتوجه به نظر مجلس شورای اسلامی ایران باشد، از این امر مستثنی هستند.

۹ - مستثنی بودن یا نبودن ادعایی از صلاحیت دیوان به موجب این شرط بیانیه حل و

فصل، بستگی به نحوه انشاء خاص قيد انتخاب مرجع رسیدگی مورد بحث دارد.
دیوان عمومی در اوایل کار خود، تعدادی قیود مختلف انتخاب مرجع رسیدگی را در
پرونده‌های گوناگون مورد رسیدگی قرار داد تا تعیین کند که آیا نحوه انشای هر
یک از این قیود خاص از دیوان سلب صلاحیت می‌کند یا خیر. رجوع کنید به: قرار
اعدادی شماره ۱-۶ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲]
صادره در پرونده گیز اند هیل، اینکورپوریتد و شرکت تولید و انتقال نیروی
ایران (توانیر) وابسته به وزارت نیروی دولت ایران، و سایرین، (منتشره در
۱ Iran-U.S. C.T.R. 236
آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده هالیبرتون کامپنی، و سایرین و
دورین ایمکو و سایرین، (منتشره در ۱ Iran-U.S. C.T.R. 242)، قرار اعدادی
شماره ۳-۶۸ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره
در پرونده هاورد، نیدلز، تامن و برگندوف و دولت جمهوری اسلامی
ایران و سایرین، (منتشره در ۱ Iran-U.S. C.T.R. 248)، قرار
اعدادی شماره ۴-۱۲۱ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر
۱۹۸۲] صادره در پرونده جرج دبليو دراکر، جونير و شرکت معاملات خارجي و
سایرین، (منتشره در ۱ Iran-U.S. C.T.R. 252)، قرار اعدادی شماره
۵-۱۴۰ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در
پرونده تی. سی. اس. بی. اینکورپوریتد و ایران، (منتشره در
۱ Iran-U.S. C.T.R. 261
۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده فورد ارواسپیس اند
کامپونیکیشنز کورپوریشن و سایرین و نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران و
سایرین، (منتشره در ۱ Iran-U.S. C.T.R. 268)، قرار اعدادی شماره
۷-۲۵۴ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره
در پرونده زوکور اینترنشنال، اینکورپوریتد و دولت جمهوری اسلامی ایران و

سایرین ، (منتشره در 1 Iran-U.S. C.T.R 271 ۸-۲۹۳) قرار اعدادی شماره ۲۹۳ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده استون و وبستر اورسیز گروپ، اینکورپوریتد و شرکت ملی پتروشیمی، و سایرین ، (منتشره در 274 1 Iran-U.S. C.T.R. ۹-۴۶۶) قرار اعدادی شماره ۴۶۶ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده درسر اینداستریز، اینکورپوریتد و دولت جمهوری اسلامی ایران و سایرین ، (منتشره در 1 Iran-U.S. C.T.R. 280).

۱۰ - در پرونده حاضر، بحثی نیست که ادعاهای و ادعاهای متقابل بر قرارداد مبنی هستند. ماده ۱۴ متن انگلیسی قرارداد مقرر می دارد که:

Any difference or dispute from the execution of the contract that may not be settled amicably, should be settled through Iranian Courts.

بخش ترجمه دیوان، متن فارسی همین ماده را که طبق قرارداد از اعتبار مساوی برخوردار است، به شرح زیر به انگلیسی برگردانده است:

Any disputes arising out of the performance of this contract, if not settled amicably, shall be settled through the legal authorities of Iran.

[هرگونه اختلاف ناشی از اجرای این قرارداد چنانچه دوستانه حل و فصل نشود، از طریق مراجع قانونی کشور ایران حل و فصل خواهد شد.]

۱۱ - عبارت متن فارسی این ماده، علاوه بر قید انتخاب مرجع رسیدگی است که دیوان عمومی در پرونده جرج دبلیو. دراکر جونیور و شرکت معاملات خارجی و سایرین مورد بحث قرار داده است. متن ۳

فارسی قرار اعدادی شماره ۱۲۱-۴ دیوان عمومی، مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲]، (منتشره در ۲۵۲,۲۵۳ Iran-U.S. C.T.R. 1). در آن پرونده دیوان عمومی بدلیل اینکه قرارداد، حاوی قید انتخاب مرتع رسیدگی‌ای به شرح زیر بود:

هرگونه اختلافات ناشی از اجرای این قرارداد که به طریق دوستانه حل و فصل نشود، از طریق رجوع به مراجع قانونی ایران حل و فصل خواهد شد.

راعی به عدم صلاحیت خود داد. براین اساس، دیوان نتیجه می‌گیرد که صلاحیت رسیدگی به ادعاهای و نیز ادعاهای متقابل پرونده حاضر را ندارد. همچنین رجوع کنید به: ص ۴ حکم شماره ۳۲۸-۱۰۹ مورخ ۱۱ بهمنماه ۱۳۶۲ [۳۱ ژانویه ۱۹۸۴] صادره در پرونده تکنالوژی انتراپایزز، اینکورپوریتد و شرکت معاملات خارجی، (منتشره در ۱۱۸,۱۱۹ Irna-U.S. C.T.R. 5).

سوم - هزینه

۱۲ - هریک از طرفین باید هزینه‌های داوری مربوط به خود را در این پرونده تقبل نماید.

چهارم - حکم

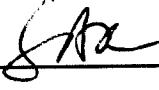
۱۳ - به دلایل پیشگفته،

دیوان به شرح زیر حکم صادر می‌کند :

الف - ادعاهای متقابل به دلیل فقد صلاحیت رد می‌شوند.

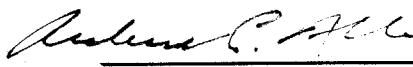
ب - هریک از طرفین باید هزینه‌های داوری مربوط به خود را در این پرونده تقبل نماید.

لاهه، به تاریخ ۱۳۶۹/۴/۲۶ برابر با ۱۹۹۰/۷/۱۷

کایتانو آرانجیرو - رئیس
رئیس شعبه سه

به نام خدا

پرویز انصاری معین

ریچارد سی. الیسون